

Mažoret ples

Malešević, Valentina

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:801683>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-07**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

VALENTINA MALEŠEVIĆ

MAŽORET PLES

Završni rad

Pula, prosinac, 2019.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

VALENTINA MALEŠEVIĆ

MAŽORET PLES

Završni rad

JMBAG: 0303067056, redoviti student

Studijski smjer: Predškolski odgoj

Predmet: Kineziološka kultura

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Kineziologija

Znanstvena grana: Kineziološka edukacija

Mentor: Zlatko Tkalčec, v. pred.

Pula, prosinac, 2019.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani **Valentina Malešević**, kandidat za prvostupnika **predškolskog odgoja** ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA o korištenju autorskog djela

Ja, **Valentina Malešević** dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom **“Mažoret ples“** koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. POVIJEST MAŽORET PLESA	2
2.1. Teorije o nastanku mažoret plesa.....	2
2.1.1. Švicarski bacači zastava kao preteče mažoretkinja.....	2
2.1.2. Mažoretkinje kao zamjena tambour majoru	3
2.1.3. Američka teorija nastanka mažoretkinja	5
2.2. Mažoretkinje u 20. stoljeću	6
3. EUROPSKA MAŽORET ASOCIJACIJA (EMA)	7
4. HRVATSKI MAŽORET SAVEZ (HMS)	8
5. PRVE RIJEČKE MAŽORETKINJE (PRM)	9
6. OSNOVNE KARAKTERISTIKE MAŽORET- PLESA	11
6.1. Početni stav i držanje mažoretkinja	13
6.2. Manipuliranje štapom.....	14
6.3. Strukture koraka u mažoret - plesu.....	18
6.4. Uniformiranost	19
7. FORMACIJSKE STRUKTURE U MAŽORET PLESU	20
8. GLAZBA U MAŽORET PLESU	21
9. FUNKCIJA KRETANJA U MAŽORET PLESU	22
9.1. Korelacija zadanih struktura kretanja u mažoret plesu i njihov utjecaj na ravnotežu, preciznost i koordinaciju	23
10. ZAKLJUČAK	25
11. LITERATURA	26
12. SAŽETAK	29
13. SUMMARY	30

1. UVOD

Pouzdana i točna izvori o nastanku mažoretkinja ne postoje. Spominju se tri teorije iz povijesti iz kojih se može spoznati postojanje mažoret plesa. Teorija koja se smatra službenom od strane Europske mažoret asocijacije (EMA) jest ta, da su mažoretkinje nastale kao zamjena za tambour major¹. Mažoret ples pripada društvenim plesovima jer se smatra plesom u kojem je prisutan socijalni kontakt više ljudi. Ples općenito u kineziološkoj kulturi zauzima jednak dio sadržaja koji se provode u nastavi sa svim dobnim skupinama.

Svrha i cilj ovog rada je predstaviti koncept mažoret plesa i pobliže upoznati mažoret ples općenito, njegove početke te osnovne karakteristike. U radu je prikazano na koji se način tehnicira sa štapom, korača odnosno stupa, kakva je glazba dozvoljena za stvaranje cjelovite plesne koreografije te kakav je utjecaj tih aktivnosti na određene motoričke sposobnosti. Mažoret ples se navodi kao kvalitetan organizirani skup plesa koji može kvalitetno doprinijeti i onim studentima koji se u svom životu nisu susreli ni sa kakvim oblikom strukturalnog, organiziranog vježbanja i samim time usavršili svoju odgovornost kao pojedinca i pojedinca u skupini.

---

¹ Tambour major- *franc. bubnjarski bojnik ili major, nadbubnjar*

2. POVIJEST MAŽORET PLESA

2.1. Teorije o nastanku mažoret plesa

Pouzdana i točna teorija o nastanku mažoretkinja ne postoji. Spominju se tri teorije od kojih je jedna da su mažoretkinje nastale kao zamjena tambour majoru. Upravo ta teorija se smatra službenom od strane EMA-e. Ostale, kao i već spomenutu, razraditi će se dalje u radu.

2.1.1. Švicarski bacači zastava kao preteče mažoretkinja

Prva teorija koja postoji i koju navodi autor „Povijest mažoret plesa“ (2017) Alen Šćuric jest da su mažoretkinje potekle od šarolikih švicarskih bacača zastava. To su bili stjegonoše koji su od običnog koračanja s nošenjem koplja zastave počeli uz koračanje izvoditi i jednostavne vrtnje, mahanja, okrete, bacanja i sl. Prema ovoj teoriji autor navodi da su takav način parade sa zastavama prenijeli nizozemski pomorci. Kasnije s vremenom se razvio poseban izraz „sbandieratori“. Oni su po riječima autora u današnje vrijeme jedna od glavnih atrakcija karnevala i drugih festivala Zapadne Europe. Jedna od glavne karakteristike izražaja je akrobacija s jednom i više replika srednjovjekovnih zastava. Osobe koje izvode akrobacije imaju na sebi opremu paževa iz istog vremena. Također se spominje kako ti isti izvođači na glazbu orkestra ili udaraljki bacaju zastave deset i više metara u zrak, potom ih rotiraju oko ruku i ostalih dijelova tijela što su neke od dodirnih točaka s današnjim elementima mažoret plesa i samim time potvrđuje se teorija da su mažoretkinje potekle od švicarskih bacača zastava. (Šćuric, 2017)

Slika 1. Bacači zastava (Sbandieratori Dovara)

2.1.2. Mažoretkinje kao zamjena tambour majoru

Druga teorija o nastanku mažoretkinja koju autor Šćuric (2017) navodi potječe iz Francuske. Prema njoj je dirigent tzv. marching-banda koji stoji ispred paradnog vojnog orkestra preteča mažoret plesa. Dirigent je iz svoje pozicije dirigitirao velikom palicom koje je znala biti dugačka i do dva metra te je po sebi imala posebne ukrase. Engleski prijevod tog predmeta je „mace“, dok bi na hrvatskom to značilo žezlo ili buzdovan. Ipak, uobičajeniji i upotrebljiviji naziv je štap ili dirigentska palica. Autor nam objašnjava, a kasnije ih i opisuje, kako su upravo te dirigentske palice najbližnije današnjim mažoret-štapovima. Klasični vrh dirigentske palice je identičan gumenom stošcu na kraju mažoret-štapu. U samim počecima korištenje dirigentske palice je bilo u svrhu pokazivanja smjera orkestra te izvođenje žonglerskih figura. Kasnije su se od jednostavnijih promjena pravaca ili kuta štapa razvile sposobnosti okretanja i bacanja štapa. Na takav su način predvodnice mažoret sastava do sredine devedesetih godina 20. stoljeća koristile štap, tj. za signaliziranje kretanja formacije i za brojanje ritma odnosno kako bi mogli naglasiti početak figure. Naziv takvog dirigenta je bio tambour-major (*franc. bubnjarski boжник ili major, nad bubnjar*) odakle i naziv riječi *mažoretkinja*. Autor navodi točan prijevod riječi *mažoretkinja* koji bi u hrvatskom jeziku značio „bojnikinja“, no ipak mažoretkinja je internacionalni naziv uobičajen u praksi gotovo svih europskih jezika. U knjizi „Povijest mažoretkinja“ navodi se da je krajem 18. stoljeća tambour-major imao zamjenu ili ponegdje su ga samo nadopunjavale grupa djevojaka koje su rukovale palicama koje su bile ukrašene i njima predvodile vojnu paradu u ritmu koračnice vojnog orkestra. Autor opisuje djevojke koje su predvodile orkestar da su bile odjevene u paradne odore vojnih postrojbi u to vrijeme. Takve odore su bile inspiracija za današnje uniforme mažoretkinja koje su šarene i ukrašene poput onih iz 18. stoljeća. Vremenom se dirigentna palica u većini zemalja smanjivala radi vizualnog izgleda i praktičnosti kako i danas izgleda mažoret štap. No ipak, u nekim zemljama je dirigentna palica ostala u originalnom izdanju kakvom se i danas koristi za ples. Također, spominje najpoznatije mažoretkinje koje koriste takvu original dirigentsku palicu za ples su u Južnoafričkoj republici, dok se u Europi takav izražaj zadržao u Poljskoj i Francuskoj. Najčešći naziv za takve mažoretkinje je drum-majorettes (ritam-mažoretkinje). Jedan od najstarijih sastava (1872.g.), koji aktivno sudjeluje na natjecanjima i ujedno su aktualne prvakinje Europe u ovoj kategoriji, jesu Cannes Majors de L'Estuaire. To je sastav koji pleše s palicama prema klasičnom stilu

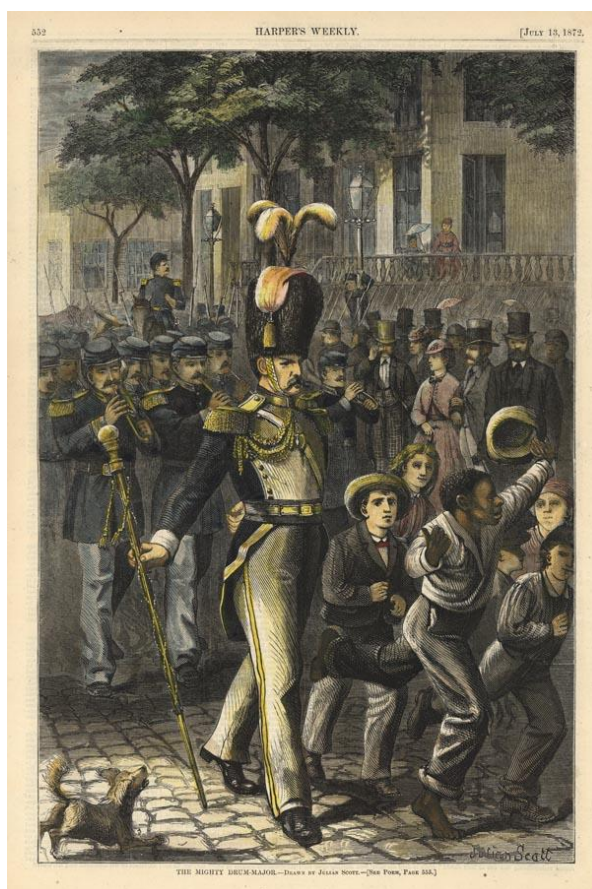
iz 18. stoljeća. Upravo ova teorija koju navodi autor Alen Šćuric se smatra službenom od strane Europske mažoret asocijacije.

Slika 2. Tambour major

2.1.3. Američka teorija nastanka mažoretkinja

Treća teorija koja se navodi od strane autora Alena Šćurica u „Povijest mažoretkinja“ o nastanku mažoretkinja potječe iz Amerike. Navodi se kako se ova teorija temelji na dokumentima Millsaps Colledgea u Missisippiu, iz kojih proizlazi tvrdnja da je poznati osnivač sveučilišta bojničar Millsaps prozvaao atletičarke Majorettes, tj. mažoretkinjama nedugo nakon završetka Građanskog rata (1861.-1865.). Prvi zabilježen dokument je fotografija “The Mighty Drum Major”, predvodnika puhaćeg orkestra objavljena u novinama „Harper's Weekly“ 13. srpnja 1872. godine (Šćuric, 2017g).

Slika 3. The Mighty Drum Major

2.2. Mažoretkinje u 20. Stoljeću

Autor Alen Šćuric nam поближе opisuje situaciju početkom 20. stoljeća u Francuskoj i Nizozemskoj gdje su se počele javljati formacije mažoretkinja. Mažoretkinje se više ne pojavljuju zajedno s vojnim paradama, već imaju ulogu zabavljanja urbanog stanovništva svojim plesom uz pratnju puhaćeg orkestra. U knjizi se spominje nekolicina godina tijekom povijesti koje su značajne za povijest mažoretkinja i njihov rast populacije. Godine 1927. je Ed Clark otvorio prvu manufakturu za proizvodnju štapova. Sivils restoran je 1940. godine u Texasu konobarice odjenuo u mažoret-uniforme. Spominje se kako je „Life magazin“ od 28. travnja 1941. godine, imao na naslovnica časopisa mažoretkinje, te ih ujedno na nekoliko stranica unutar samog časopisa predstavlja, opisuje i objavljuje oglase za mažoret opremu. U to vrijeme mažoretkinje su aktivne sudionice u reklamnim spotovima. Kao jedan od većih uspjeha u povijesti promocije mažoretkinja autor Alen Šćuric navodi Judy Garland u filmu „Zigfield Girl“ gdje se pojavljuje kao mažoretkinja. Nakon 2. svjetskog rata, mažoretkinje se pojavljuju na reklamama za razne kompanije. Kako se navodi prema autoru Alenu Šćuricu „*tema flipera (izuzetno popularne igre u 60-tima i 70-tima), na poštanskim markama, kao lik stripova, u nizu glazbenih i reklamnih spotova, te kao dio velikih godišnjica i promocija...*“ (Šćuric, 2018: 8) Ona najveća promocija, koja je podigla veliku popularnost mažoretkinjama i koju spominje Šćuric jest pojavljivanje mažoretkinja kao prateća skupina na turneji pjevačice Madonne, koja je i sama plesala kao mažoretkinja na svojih 67 koncerata diljem svijeta.

Slika 4. Naslovnica časopisa „Life“ , 1941. godina

3. EUROPSKA MAŽORET ASOCIJACIJA (EMA)

Godinu 1999. autor navodi kao vrlo bitnu godinu za europske, tradicionalne mažoretkinje koje konačno formiraju svoj savez pod nazivom EMA - European majorettes' association (*Europska mažoret asocijacija*). Autor Alen Šćuric (2018) spominje da je osnivačka skupština bila u Zagrebu, gdje su se okupili predstavnici deset zemalja Europe (Bosna i Hercegovina, Češka, Hrvatska, Italija, Makedonija, Njemačka, Poljska, Slovačka, Slovenija i Velika Britanija). Na sjednici je odlučeno da će mjesto sjedište EMA-e biti u Zagrebu, te da je predsjednik EMA-e gđin. Alen Šćuric (HRV), tajnik gđin. Emill Culinka (SVK), a menadžer EMA-e jest gđin. Forian Virgili (FRA).

Autor u knjizi „Povijest mažoret plesa“ navodi neke bitne karakteristike EMA-e koje glase: postojanje vlastitog pravilnika, tri najbolje plasirana sastava na nacionalnim prvenstvima se plasiraju na Europsko prvenstvo, EMA danas broji 12 zemalja članica, također se navodi da ima 20 internacionalnih sudaca iz različitih nacionalnih zemalja.

Slika 5. Europska Mažoret Asocijacija (EMA)

4. HRVATSKI MAŽORET SAVEZ (HMS)

U „Povijest mažoret plesa“ autora Alena Šćurica spominje se bitan datum za mažoretkinje iz Hrvatske. Dana 23. siječnja 1999. je Hrvatski mažoret savez (HMS) preuzeo sve pravilnike natjecanja, suce i infrastrukturu bivšeg saveza, Hrvatska udruga mažoretkinja (HUM). HMS savez je član EMA-e. Državna prvenstva mažoretkinja Hrvatske pod vodstvom HMS-a se održavaju svake godine u drugom gradu. Tako se prvo prvenstvo održalo 1999. godine u Crikvenici, a 20 godina nakon, 2019. godine u Jastrebarskom. Savez trenutno broji 33 člana iz svih dijelova Hrvatske. Članovi saveza su: Belišćanske mažoretkinje, Belocrkvanjske mažoretkinje, Mažoretkinje Impress, Daruvar, Biogradske mažoretkinje, Đakovačke mažoretkinje, Mažoretkinje "Glinske banice", Mažoretkinje Gradac, Mažoretkinje grada Grubišnog Polja, Svetojanske mažoretkinje, Jastrebarsko, Karlovačke mažoretkinje, Klinčaselske mažoretkinje, Mažoretkinje Koprivnički Bregi, Mažoretkinje Kotoriba, Labinske mažoretkinje, Lekeničke mažoretkinje, Loborske mažoretkinje, Mažoretkinje Široki Brijeg, BiH, Marinske mažoretkinje, Ninske mažoretkinje, Oroslavske mažoretkinje, Mažoretkinje Gaćanke Otočac, Pakoške mažoretkinje, Pakošane, Klub mažoretkinja Sesvećanke, Sesvete, Slunjske mažoretkinje, Stupničke mažoretkinje, Mažoretkinje otoka Ugljana, Kali, Mažoretkinje grada Vinkovaca, Mažoretkinje gradske glazbe Virovitica, Zadarske mažoretkinje, Zagrebačke mažoretkinje, Gradske mažoretkinje Županja, Mažoretke Župe Dubrovačke. Također spominje da savez omogućuje dodatne edukacije za suce i trenere u obliku sudačke škole, škole za trenere i ostalih oblika seminara.

Autor nas izvješćuje o stanju mažoretkinja u Hrvatskoj. Saznajemo da je danas u Hrvatskoj poznato oko 100 mažoret sastava koji broje preko 10 000 mažoretkinja. Unutar jednog tima djeluju 4 sastava raspodijeljena po dobi. Najstariji, seniorski sastav prima članice u dobi između 15 i 25 godina, juniorski sastav u dobi između 12 i 14 godina, kadetski sastav između 8 i 11 godina, te najmlađi sastav koji prima članice u dobi između 4 i 7 godina. Neki savezi broje članice i u veteranskom sastavu, te sastav unutar škole za djecu s blagim i srednjim mentalnim poremećajem.

Slika 6. Hrvatski Mažoret Savez (HMS)

5. PRVE RIJEČKE MAŽORETKINJE (PRM)

Jedan od najstarijih mažoret timova u Republici Hrvatskoj jesu Prve riječke mažoretkinje koje su osnovane 1995. godine. Početak današnjeg živućeg simbola Grada Rijeke, odnosno Prvih riječkih mažoretkinja, proizlazi iz ideje tada velikih plesnih entuzijasta. Riječ je o vrsnom i priznatom baletanu Joži Komljenoviću, Goranu Rodinu i Mike Raukaru. Prve riječke mažoretkinje su prepoznatljive među hrvatskim timovima po svome hodu, popularno zvanom „riječki hod“ i po svom specifičnom stilu plesa, kojeg je od početka stvaranja koreografija za Prve riječke mažoretkinje razvijao upravo Joža Komljenović. On je spajao modernu glazbu s baletnim pokretima i elementima folk plesa. Nakon njegove smrti, ulogu koreografkinje je preuzela plesna pedagoginja Dolores Bugarin. Uz njezin stil stvaranja koreografija, danas se Prve riječke mažoretkinje ističu kombiniranjem različitih stilova plesa. Kako ističu na svojoj web stranici <https://www.prm.hr/>, prve riječke mažoretkinje za sebe govore da je upravo spoj tradicionalnog i modernog, rekreacijskog i plesnog ono što njih i njihov rad čini posebnijim. Prve riječke mažoretkinje, u lipnju svake godine, u sklopu obilježavanja Dana sv. Vida, zaštitnika grada Rijeke, obilježavaju svoju godišnjicu od osnutka početka koračanja i plesa. Tim činom, svečanom Kapijadom, Prve riječke mažoretkinje izriču zakletvu gradu Rijeci.

Zakletva Prvih riječkih mažoretkinja:

„ Ja, Prva riječka mažoretkinja,
prisežen tebi, vojeni grade,
da ću svojun mladosti kraset tvoje letnjice,
domaćin kanton i dragin ča činit da se ne pozabe stari užanci.
Ti va moje, ja va tvoje duše hodit ćemo vavek naprvo! “

Slika 7. Prve Riječke Mažoretkinje (PRM) na kapijadi, sve članice

Slika 8. Logo Prvih Riječkih Mažoretkinja

6. OSNOVNE KARAKTERISTIKE MAŽORET- PLESA

Dobne skupine mažoretkinja, koje se mogu natjecati za formacijske dijelove natjecanja u Hrvatskoj su:

- kadetski sastavi – od 8 do 11 godina
- juniorski sastavi – od 12 do 14 godina
- seniorski sastavi – od 15 do 25 godina
- veteranski sastavi – starije od 26 godina (rijetko).

Postoji i podjela na najmlađe članice sastava predškolskog uzrasta u dobi od 4 do 7 godina. Taj sastav nema mogućnost natjecanja, već samo sudjelovanja u neformacijskom dijelu natjecanja.

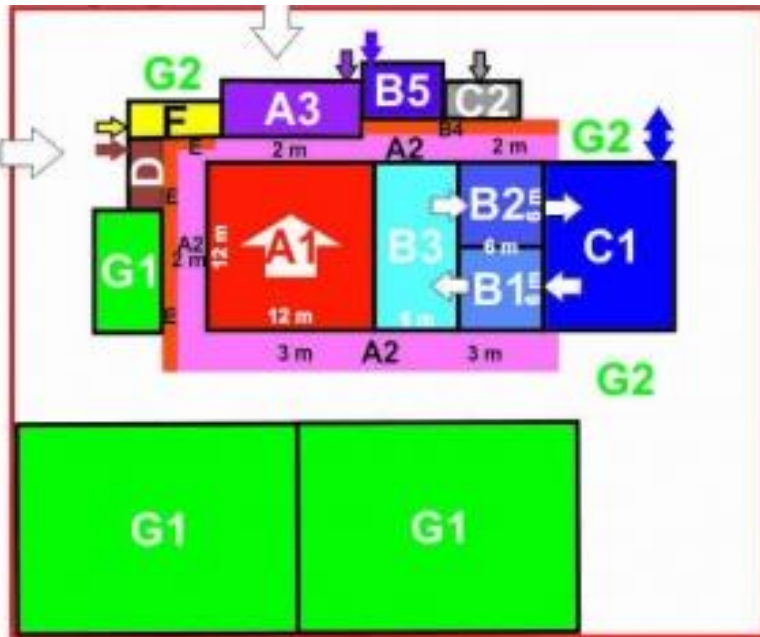
Paradni defile i statična koreografija su dva plesna izražaja koje ima mažoret ples.

Paradni defile se izvodi u kretanju prema naprijed, na stazi dugačkoj 65 metara i širine 6 metara. Mažoret- sastav ju mora prijeći unutar 2 minute maksimalno. Statična koreografija se izvodi na određenom prostoru ili pozornici veličine 12x12 metara. Ona ne smije biti kraća od 2 minute niti duža od 4 minute.

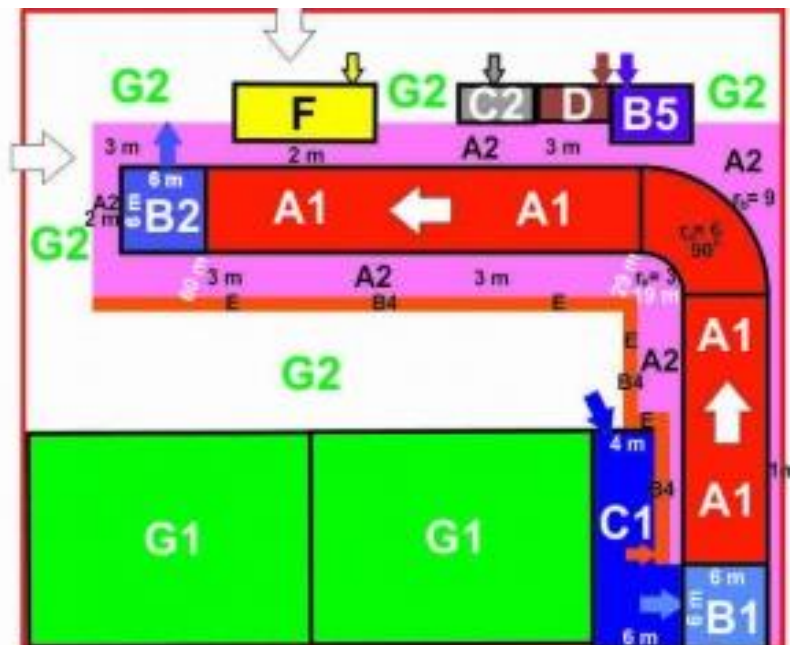
Posebnost mažoretkinja je predvodnica, koja stoji ispred formacije mažoret- sastava. To obično bude cura s najdužim stažem u mažoretkinjama i cura koja se najviše zalaže za sastav i koja je najbolja u svome radu (Šćuric, 2017).

Prema članku 35. iz pravilnika HMS-a za natjecanje navodi se kako je sastavni dio staze za paradni defile prostor za ulazak i izlazak koji se mjeri 6 metara u širinu i minimalno 6 metara u dužinu, a maksimalno 12 metara. U stazi se dozvoljavaju do najviše 2 zavoja koji mogu biti od maksimalno 240 stupnjeva zajedno. Svaki zavoj ne smije imati više od 230 stupnjeva, a zavoji manji od 60 stupnjeva se smatraju ne važećim. Staza za paradni defile mora biti od jednolične podloge, ali se ne dozvoljava mekana podloga, npr. trava, te nejednolična poput šljunka. Također, staza ne smije imati kosine kako ne bi utjecale na kvalitetu izvedbe paradnog defilea

Prema članku 40. iz pravilnika HMS-a za natjecanja pozornica ili određeni prostor za izvedbu statične koreografije mora biti izrađen od tvrdog jednoličnog materijala. Kosine također nisu dozvoljene. Prostor za ulaz i izlaz mora imati minimalno $120m^2$ od čega niti jedna stranica prostora ne smije biti manja od 5 metara. Minimalno $30m^2$ mora biti predviđeno isključivo za ulazak i isto toliko isključivo za izlazak sastava, te minimalno $60m^2$ mora biti predviđeno za zajednički ulazno-izlazni prostor.

Slika 9. Prostor za izvedbu statične koreografije

Slika 10. Staza za paradni defile

A = COMPETITION ZONE	NONCOMPETITORS ZONES
A1 = stage	D = VIP
A2 = forbidden area	E = G4 = press on arena
A3 = judges lodge	F = press tribune
A4 = judges office	G1 = spectators tribune
B = STEADY ZONE	G2 = spectators area
B1 = entering arena	
B2 = leaving arena	◆ entrance judges
B3 = play back	⇨ entrance press to tribune
B4 = E = trainer zone	◆ entrance traines and press arena
C = SUPPORT ZONE	⇨ entrance first aid
C1 = preparation zone	◆ entrance play-back (trainers)
C2 = first aid	◆ entrance VIP

6.1. Početni stav i držanje mažoretkinja

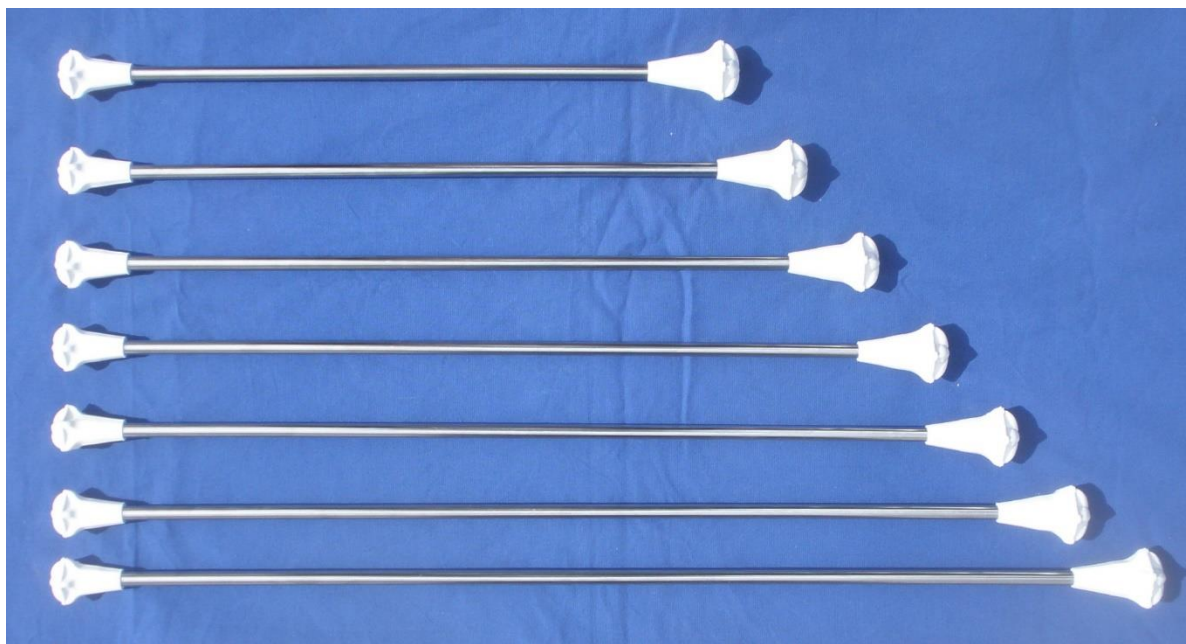
Osnova u plesnom izražaju na koje se kasnije nadograđuju plesni elementi i strukture koračanja je svakako držanje. Držanje tijela uključuje dijelove tijela počevši od glave i ramena, ruku, grudi i struka. Dobro držanje tijela izražava samouvjerenost jer „loše držanje vodi do deformacija i nepotrebnog trošenja energija, pa prema tome i do smanjenja rezervi i slabljenja obrambenih snaga organizma, a pored toga i skučenosti pokreta“ (Maletić 1983: 32). U plesu su bitna dva uporišta važna za držanje tijela i gibanja u prostoru, a to su točka težišta i tzv. laka točka. Osjećaj za točku težišta uvjetovan je zakonom gravitacije, dok je osjećaj za laku točku subjektivan i motiviran jedino našom prirođenom željom za uspravljanjem ili uzdizanjem. Jako bitan čimbenik uspješne realizacije strukture kretanja jest usmjereni pogled, koji utječe na smjer dijelova tijela i tijela u cjelini (kao kod pokreta u hrvanju i judu) i osmijeh koji može izražavati lakoću izvedbe svih struktura kretanja (Božić, Ilić i Mercandel, 2012: 69).

Slika 11. Početni stav mažoretkinje

6.2. Manipuliranje štapom

Prilikom učenja manipuliranjem štapom, obraća se pozornost na samu pripremu manipuliranja. Ona se sastoji od ravnine kretnje štapa, na smjer vrtnje štapa, na postavu štapa u prostoru, na brzinu kretanja štapa, na kontrolu štapa te na vrijeme (Božić, Ilić i Mercandel, 2012:69). Vrste štapova koje mažoretkinje koriste u svom radu jesu drveni štapovi za početnike i štapovi od prokroma za one napredne. Štapovi od prokroma za mlađe polaznice su duljine od 40 cm, 45 cm, 50 cm, dok su za starije dobne skupine mažoret- štapovi duljine od 55 cm, 60 cm, 65 cm, 70 cm, 75 cm.

Slika 12. Različite veličine mažoret štapa

Iz natjecateljskog pravilnika HMS-a prema članku 54. navodi se 7 stupnjeva za tehniciranje štapom.

1. stupanj tehniciranja sa štapom su svi oni pokreti štapom i strukture u kojima se štap ne rabi dinamično već ga se statično drži u ruci i njime se, zajedno s rukom, čine pokreti gore – dolje, na stranu i sl. To su one figure koje bi se mogle izvoditi i bez rekvizita ili s nekim drugim rekvizitom .

2. stupanj tehniciranja sa štapom su one osnovne figure. Vodoravna vrtnja (tzv. kuhanje) i okomita vrtnja (tzv. osmica) te ostale finese tih vrtnji jednom rukom (npr. od tijela, k tijelu, u raznim smjerovima i sl.).

3. stupanj tehniciranja sa štapom su jednostavne figure:

- figure podržavanja okomite vrtnje ispred tijela, tzv. sunce, i to u svim kombinacijama (iza leđa, iznad glave i s poluokretom)
- figure okomite vrtnje uz obilježavanje kružnice ispred tijela, tzv. zvjezdica, i to u svim kombinacijama (osnovna, ubrzana, iza leđa, ispod noge u različitim varijacijama)
- figure kraćeg i izuzetno jednostavnog lebdenja (kada štap nema kontakta ni sa kojim dijelom ruke neko vrijeme) pri čemu odbacivanje i prihvaćanje štapa mora biti izuzetno jednostavno.

4. stupanj tehniciranja sa štapom su lake figure:

- figure koje se izvode između prstiju (vodoravno i okomito)
- figure koje se izvode u kombinaciji s nekim drugim dijelom tijela tzv. rol, kao što su vrtnje oko natkoljenice, potkoljenice i gležnja, struka, preko leđa, oko vrata i ručnih zglobova
- figure lakšeg lebdenja štapa u kojem je prisutan jedan od četiriju elemenata težine: visoko lebdenje, teško odbacivanje, teško prihvaćanje štapa ili zadatak (element koji se izvodi između odbacivanja i dobacivanja, tj. tijekom lebdenja štapa)
- figure lakših dobacivanja štapova (izmjene štapova između mažoretkinja, pri čemu štap mora neko vrijeme lebdjeti), pri čemu štap leti kratko, a odbacivanje i prihvaćanje štapa mora biti izuzetno jednostavno.

5. stupanj tehniciranja sa štapom su srednje teške figure:

- figure flipa (konstantno podržavanje lebdeće rotacije preko palca)
- figure koje se izvode na dlanu i na jagodicama prstiju (bez podržavanja vrtnje nekim drugim dijelom tijela)
- figure prelamanja u lebdenju dvaju štapova (kada jedna mažoretkinja baci dva štapa koji se u fazi leta zamjenjuju i međusobno križaju pravac) ili kada se prilikom lebdenja štapa drugi štap prebaci u drugu ruku najmanje figurom 3. stupnja tehniciranja štapom
  - figure *lansea* (lebdenje štapa iz rotacije preko palca – tzv. lebdeća modifikacija flipa) bez okreta
  - figure srednje teškog lebdenja štapa, pri čemu su prisutna dva od četiriju elemenata težine: visoko lebdenje, teško odbacivanje, teško prihvaćanje štapa ili neki određeni zadatak za izvest

6. stupanj tehniciranja sa štapom su vrlo teške figure:

- figure flipa, pri čemu se drugom rukom istovremeno izvodi najmanje figura 2. stupnja tehniciranja štapom
- figure vrlo teškog lebdenja štapa, pri čemu su prisutna tri od četiri elementa težine: visoko lebdenje, teško odbacivanje, teško prihvaćanje štapa ili zadatak
- figure *lansea* s jednim okretom

7. stupanj tehniciranja sa štapom su ekstremno teške figure:

- figure ekstremno teškog lebdenja štapa, pri čemu su prisutna sva četiri elementa težine: visoko lebdenje, teško odbacivanje, teško prihvaćanje štapa i zadatak
- figure lansea s dva okreta
- figure u kojima se štap konstantno rotira vratom, podlakticom i nadlakticom, a da pri konstantnoj vrtnji nema nikakvih kontakata prstima, šakom ili nekim drugim dijelom tijela
- figure s trima štapovima (lebdenje tri štapa) (Božić, Ilić i Mercandel 2012:70-71).

Djeca mlađe školske dobi savladaju samo prva četiri stupnja manipuliranja štapom te pojedine figure iz petog, šestog i sedmog stupnja (Božić, Ilić i Mercandel 2012:71). Mažoretkinja mora znati vrtnju osmice i kuhanja kako bi mogla savladati sve ostale stupnje tehniciranja sa štapom.

6.3. Strukture koraka u mažoret- plesu

Mažoret ples se može nazvati i step by beat plesom. To znači da se jedan korak izvodi na jednu dobu (beat, udarac). Ritam se može mijenjati unutar određene glazbe, ali ritmička ujednačenost mora ostati ista (Šćuric, 2011).

8 beatova tj. udaraca tvori jednu osmicu. Osmica u mažoret plesu označava glazbeno-ritmičku strukturu, tj. osnovnu koreografsku jedinicu. Koračanje se izvodi na način da se podiže noga savijanjem u koljenu, prije prijenosa težine tijela na tu nogu. Koračanje počinje lijevom nogom na prvu dob.

Danas se u mažoret plesu mogu vidjeti plesni koraci iz gotovo svih plesnih izričaja, klasičnih i suvremenih plesnih izričaja, no potrebno ih je prilagoditi specifičnostima ovoga plesa. „Jedni od najosnovnijih plesnih elemenata koje mažoret sastavi uključuju u svoje koreografije su chasse, kick-ball-change, cha-cha korak, samba korak, itd.“ (Vrvišćar, 2011)

Prema Vrvišćar plesne elemente možemo podijeliti na:

- plesne položaje u kretanju (tendu, releve, plie...)
- plesne korake u mjestu (chasse, jazz korak, cha-cha korak, foxtrot korak, mambo korak, valcer kvadrat, R&R korak...)
- okrete – okreti za 90, 180 i 360 stupnjeva za desnim ili lijevim ramenom, piruete
- kickove i razne vrste podizanja nogu (Vrvišćar, 2011).

6.4. Uniformiranost

Svaki mažoret tim ima svoju prepoznatljivu uniformu. Uniforma se sastoji od kape, sakoa, suknje i čizama. Sve mažoretkinje iz jednog tima moraju imati istu uniformu. Predvodnica, tj. osoba na čelu mažoret formacije uniformom jedino može odstupati od ostalih cura iz tima. Mogu se razlikovati kombinacije boja kape, suknje ili sl. Prema članku 27. iz pravilnika HMS-a za natjecanje (uniformiranost i rekviziti) navodi se da formacija mora biti uniformirana uz dozvoljena određena odstupanja (drugačija odora predvodnice, oznake statusa, činova, rodnih pripadnosti i sl.). Mažoretkinje sa palicom moraju imati klasične uniforme sa čizmama, kapama, haljinom ili sako sa suknjom. Uniforme su se kroz povijest mijenjale. Boje uniformi su obično bile boje grada koje predstavljaju, pune ukrasa i po uzoru na vojne uniforme. Na rukama su imale bijele rukavice a na glavi visoke kape ili beretke.

Slika 13. Uniforma Prvih Riječkih Mažoretkinja (sako- dugi i kratki rukavi, kapa i suknja)

7. FORMACIJSKE STRUKTURE U MAŽORET PLESU

Formacija se definira kao pojam u kojem grupa plesača koja plesnim koracima i premještanjem unutar zadanog prostora tvori posebne oblike i figure. Osnovni formacijski oblici tima mažoretkinja su kvadrat, krug, pravokutnik, trokut. Formaciju čime kolone i vrste, tj. redovi. Te kolone i vrste mogu biti okrenute u svim smjerovima, u desnu, lijevu stranu, prema sredini i po dijagonalama. Poravnanje formacije održava se prema mažoretkinji koja se nalazi ispred, na udaljenosti s rukom u predručenju sa statičnim štapom koji se drži za gumeni stožac. U odnosu na mažoretkinju pored sebe s desne strane, udaljenost bi trebala iznositi za duljinu odručenja sa statičnim štapom koji se drži za gumeni stožac. Na taj način dobivamo optimalan razmak između redova i kolona, tj. međuprostor (Božić, Ilić i Mercandel 2012:73). Promjene u formacijama se odvijaju uz zrcalne² plesne pokrete i tehniciranjem štapom na način da su mažoretkinje sinkronizirane³. Način na koje se mažoretkinje kreću u svojim formacijama može se izvoditi na više načina: zaobilaženje vrsta i kolona, mimoilaženjem vrsta i kolona, križanjem vrsta i kolona, kruženjem u lijevu i desnu stranu te na druge načine uz plesne pokrete (Božić, Ilić i Mercandel, 2012:73).

Slika 14. Formacija četveroreda

² Zrcalno plesanje možemo definirati kao oblik plesanja pri čemu jedna strana tima pleše točno obrnuto od druge strane sastava, ali u isto vrijeme rabi jednake plesne korake i elemente tehniciranja štapa (Božić, Ilić i Mercandel, 2012).

³ Sinkronizirano plesanje možemo definirati kao plesanje pri kojem sve mažoretkinje u jednom sastavu jednakim plesnim korakom i elementima tehniciranja štapa plešu zadanu koreografiju (Božić, Ilić i Mercandel, 2012).

8. GLAZBA U MAŽORET PLESU

Prema članku 32. o glazbi iz natjecateljskog pravilnika HMS-a stoji da glazba isključivo mora biti koračnica ili neka druga dvočetvrtinska (2/4) ili četveročetvrtinska (4/4) mjera. Kompjutersko muziciranje, ritam naprave, kompjuterski efekti, električni instrumenti smiju biti samo prateći instrumenti ili efekti, te nije dozvoljeno da budu u dominaciji tijekom cijelog glazbenog djela. Ne smiju biti solo instrumenti ili efekti više od 4 mažoret- osmice odnosno 32 dobe, tj. više od 30% cjelokupnog glazbenog djela, inače se glazba smatra neprimjerenom glazbom. Postoje i vrste glazbe koje nisu primjerene mažoret- uniformi kao npr. disko-folk, punk, havy-metal, techno, rave, house, underground i slični moderni stilovi. Što se tiče pjevanja u glazbenoj podlozi, dozvoljeno je, no pjevani dio mora biti inferioran i služiti isključivo instrumentalnoj glazbi. On mora biti kraći od 50% dužine glazbenog djela parade ili koreografije. Tempo glazbe nije definiran u članku, te je on samostalna odluka svakog mažoret sastava. Ritmička ujednačenost je vrlo bitna i ne smije se prekidati u slučaju prekida koračnice. Iz razloga što se mažoret ples temelji na koračnicama, jer je nastao kao pratnja vojnim orkestrima, dozvoljeno je izvesti svoj plesni nastup i na živu glazbu. Mažoretkinje su u mogućnosti dovesti svoj orkestar (simfonijski i filharmonijski orkestar), koji se u koreografskom programu ne smije kretati izvan mjesta označenog za isti (Šćurić 2011).

9. FUNKCIJA KRETANJA U MAŽORET PLESU

Koordinacija osnovne i složene kretnje ruku i nogu su strukture koje su karakteristične u mažoret plesu. Gibanjem rukama mogu biti izvođeni pokreti opruženim rukama od predručenja, predručenja gore lijevo ili desno, predručenja dolje lijevo ili desno, preko odručenja, odručenja pod kutom dolje i gore, uzručenja i zaručenja (Kosinac, 1998:160). U mažoret plesu se također upotrebljavaju gibanja sa zgrčenim rukama, i to zaručenje zgrčeno, odručenje zgrčeno s podlakticama u uzručenju pod 90° i to sa statičnim štapom. Kod kružnih gibanja rukama, najizraženiji su pokreti bočni krugovi naprijed i nazad, s time da je lijeva ruka uvijek u predručenju dok se desnom rade kružni pokreti unazad s vrtnjom osmice, pri čemu štap može biti i statičan. Jednako su tako izraženi i čeonni krugovi prema van i prema unutra sa statičnim ili dinamičnim štapom. Vrtnja zvijezde je primjer gdje je lijeva ruka u odručenju, dok se desnom izvodi čeonni krug sa dinamičnim štapom (Kosinac, 1998: 160-162). Također, uz položaj ruku, mora se paziti u mažoret plesu i na položaj nogu, gdje je bitan odnos potkoljenice i natkoljenice.

Karakteristična gibanja nogu u mažoret plesu, prema Kosincu, su:

1. Stav opruženih nogu:

- a) sunožni stavovi – spojni i spetni stav
- b) koračni stavovi – pretkorak i otkorak desnom ili lijevom nogom
- c) iskoračni stavovi – iskorak naprijed i odnoženje desnom ili lijevom nogom
- d) nožni stavovi – prednoženje, odnoženje, zanoženje desnom ili lijevom nogom

Ova se gibanja izvode iz zgloba kuka, pri čemu natkoljenica i potkoljenica čine ravnu liniju.

2. Stav zgrčenih nogu:

- a) čučnjevi – polučučanj, čučanj spojni
- b) ispadi – ispad naprijed, strance, nazad, pregib-zagib
- c) klekovi – klek pretkorakom, jednonožni, odnožno

(Kosinac, 1998: 142-149 i 163-164).

9.1. Korelacija zadanih struktura kretanja u mažoret plesu i njihov utjecaj na ravnotežu, preciznost i koordinaciju

„Dinamika pokreta, odnosno stupanj njegova intenziteta, brzina, tj. tempo i vremensko trajanje i prostorna ekspanzija elementi su ritma i činitelji pokreta“ (Maletić, 1983: 12). U mažoret plesu se teži razvijanju kinestetičkog osjećaja, odnosno njegovim razvijanjem težimo „stjecanju sposobnosti da mnoge spontane motoričke reakcije pretvorimo u svjesno odabrane, disciplinirane akcije“ (Maletić, 1983: 21). Najizraženiji su pokreti ruku i nogu u mažoret plesu. Pokret je labilniji ako je stav labilan, dok je u simetričnom stavu pokret stabilniji. Vrlo je važna kontrola ravnoteže tj. koordinacija ruku i nogu pri zadanom pokretu za izvršavanje određenog pokreta. Dinamika pokreta je vrlo bitna prilikom izvođenja određenog zadatka, jer ona utječe na to hoće li se pokret izvesti opušteno ili napeto, snažno ili slabo, naglašeno ili nenaglašeno. Najveću ulogu u mažoret plesu imaju donji ekstremiteti, tj. noge. Osnovni pokret u mažoret plesu je koračanje, odnosno stupanje. Na eksplozivnu snagu nogu utječe se izvođenjem raznih kickova, skokova iz čučnja i u čučanj, poskoci itd. Na repetitivnu i statičku snagu ruku također se utječe na način kada se barata rekvizitom, u ovom slučaju mažoret- štapom. Moguće je dinamičnim ili statičnim štapom baratati na načine da ga se uzruči, predruči, odruči simetrično ili asimetrično, npr. desna ruka je u predručenju s vrtnjom osmice, dok se lijeva ruka nalazi u uzručenju. Istovremeno gibanje noge i suprotne ruke pridaje se estetskoj važnosti u mažoret plesu, odnosno moguće su brojne estetske kombinacije pokreta ruku i nogu (Božić, Ilić i Mercandel, 2012: 75). Ideomotorička, sintetička i analitička metoda su metode koje se koriste u mažoret plesu. Ideomotorička metoda se koristi prilikom vizualiziranja pokreta koji se povezuje sa sljedećim zadanim pokretom, a to se postiže metodama demonstracije i izlaganja. Sintetička metoda se koristi u slučaju kada određeni pokret nije složen te se provodi u cjelini. Metoda se koristi u pripremi cijele formacije na zadanu koreografiju, tj. provjerava se određeni pokret za daljnju upotrebu u koreografiji. Analitička metoda se koristi u pokretima koji su složeni i zahtjevni pa se uči u pojedinačnim fazama i nakon toga ga se spaja u cjelinu koraka. Analitička metoda se rabi kada se savlada sintetička metoda, tj. kada su se ustanovili i uvježbali pojedinačni pokreti, kreće se na povezivanje istih u jednu cjelinu odnosno koreografiju (Božić, Ilić i Mercandel, 2012: 75). Preciznost u mažoret plesu se odnosi na tehniciranje sa štapom. Koordinacija ruke i šake, ali i cijelog tijela

je povezano s bacanjem i hvatanjem štapa na različite načine. Također, preciznost je vidljiva i u okretima za 180° ili 360° prilikom kojih se baci štap i nakon okreta ga se uhvati. U takvim okretima je izražen centripetalni okret koji ima pomoć ruku koje su uz tijelu i noge na punim stopalima ili poluprstima, što dalje pomaže za ponovni okretaj. Statička i dinamička ravnoteža se ponovno pojavljuje kao bitna stavka jer se mora utjecati na njihov razvoj kako bi štap koji se baci u visinu imao pravilnu putanju. Mora se stvoriti precizan osjećaj vremena za ispuštanje štapa iz ruke, ali isto tako za prihvaćanje istog. Na razvoj preciznosti se može utjecati vremenskim faktorom, tj. treba dobiti osjećaj kada i u kojem trenutku treba ubrzati, odnosno usporiti. Na takav način se razvija smisao za ritam i brzinu pokreta (Božić, Ilić i Mercandel, 2012: 75).

10. ZAKLJUČAK

Hrvatski mažoret savez broji 33 člana i može se pohvaliti kao najuspješnijim savezom, odnosno Hrvatskom kao najtrofejnijom zemljom koja na dosadašnjim natjecanjima ostvaruje iznimne, odlične uspjehe. Na natjecanjima se ocjenjuje opći dojam mažoretkinja što nalaže da moraju imati identične uniforme, dobar make-up, frizuru, zaštitne znakove, u prijevodu- osmijeh te uspravno i elegantno držanje s vlastitim stavom. U mažoret plesu su se počeli pojavljivati i elementi drugih plesnih izražaja, klasičnih i modernih koji se prilagođavaju mažoret plesu. Mažoret ples je ples koji se od svojih početaka u 18. stoljeću vrlo popularizirao i to najviše u dječjoj dobi, uglavnom među djevojčicama još u vrtićkom razdoblju. Tehniciranje štapom na prvi pogled izgleda jako teško i kompleksno, no uz redovito i ustrajno vježbanje se savladaju i oni najteži stupnjevi manipuliranja štapom. Bavljenjem mažoret plesom jasno se utječe na kvalitetu razvoja motoričkih sposobnosti koordinacije oko - ruka, kao i na razvoj sposobnosti ravnoteže prilikom izvedbi plesnih koraka i preciznosti u bacanju i hvatanju štapa.

11. LITERATURA

1. Kosinac, Z. (1998) *Osnove anatomije i fiziologije, Razvoj pokreta i psihomotoričkih sposobnosti*, Udruga za šport i rekreaciju djece i mladeži grada Splita, Split.
2. Šćuric, A. (2018) *Sudačko pravo i metodologija u mažoret plesu*, Škola za trenere mažoret sastava, HMS pravilnik, Zagreb (HMS pravilnik).
3. Šćuric, A. (2018) *Glazba u mažoret plesu*, Škola za trenere mažoret sastava, Zagreb.
4. Šćuric, A. (2018) *Natjecateljska, trenerska i sudačka pravila i naputci mažoret plesa, Povijest mažoret plesa*, Škola za trenere mažoret sastava, Zagreb.
5. Vrvišćar, I. (2011) *Elementi mažoret plesa*, Škola za trenere mažoret sastava, Zagreb.
6. Božić, D., Ilić, O., Mercandel, T. (2012) *Folklorni plesovi Istre, Strukture suvremenog i mažoret plesa*, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula.

PRILOG:

Slika 1. Bacači zastava (Sbandieratori Dovara)

Salt edition.

URL: <http://www.salteditions.it/il-palio-di-isola-dovarese-compie-50-anni/sbandieratori-dovara/> (2019-08-16)

Slika 2. Tambour major

Tambour major wikipedia.

URL: https://de.wikipedia.org/wiki/Tambourmajor#/media/Datei:The_Central_Military_Band_of_the_Ministry_of_Defense_of_Russia_performing.jpg (2019-08-21)

Slika 3. The Mighty Drum Major

The Old print shop.

URL: <http://oldprintshop.com/product/141298?inventoryno=56164&itemno=2>
(2019-08-16)

Slika 4. Naslovnica časopisa „Life“ , 1941.godina

Googl books.

URL: https://books.google.si/books?id=jE0EAAAAMBAJ&pg=PA3&lpg=PA3&dq=Long+Beach+in+School+of+Fred+Simcock&source=bl&ots=xR8TpSiTJj&sig=kv0gis9l_9k8FVnn67KTthl0f-w&hl=sl&ei=N05hTNbSO8rZ4wbYr8CTCg&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CBIQ6AEwAA#v=onepage&q&f=false (2019-08-21)

Slika 5. Europska Mažoret Asocijacija (EMA)

Ema-european majorettes' association.

URL: <https://ema-europeanmajoret.wixsite.com/mysite/about-us> (2019-08-21)

Slika 6. Hrvatski Mažoret Savez (HMS)

Hrvatski mažoret savez.

URL: <https://hrvatskimazoretsav.wixsite.com/hmssite/o-nama> (2019-08-21)

Slika 7. Prve Riječke Mažoretkinje (PRM) na kapijadi, sve članice

Moja djelatnost.

URL: <https://www.moja-djelatnost.hr/prve-rijecke-mazoretkinje-rijeka-hrvatska/prve-rijecke-mazoretkinje/MMxqxr2G> (2019-08-21)

Slika 8. Logo Prvih Riječkih Mažoretkinja

Moja djelatnost.

URL: <https://www.moja-djelatnost.hr/prve-rijecke-mazoretkinje-rijeka-hrvatska/prve-rijecke-mazoretkinje/MMxqxr2G> (2019-08-21)

Slika 9. Prostor za izvedbu statične koreografije

HMS – Hrvatski mažoret savez.

URL: <https://blog.dnevnik.hr/hms/2015/07/1631958855/izmjena-staze-za-paradni-defile-na-europskom-prvenstvu-2015.html> (2019-08-20)

Slika 10. Staza za paradni defile

HMS – Hrvatski mažoret savez

URL: <https://blog.dnevnik.hr/hms/2015/07/1631958855/izmjena-staze-za-paradni-defile-na-europskom-prvenstvu-2015.html> (2019-08-20)

Slika 11. Početni stav mažoretkinje- vlastita arhiva

Slika 12. Različite veličine mažoret štapa

HMS – Hrvatski mažoret savez

URL: <https://blog.dnevnik.hr/zgmazoretkinje/slike/originals/economic.jpg> (2019-08-20)

Slika 13. Uniforma Prvih Riječkih Mažoretkinja (sako- dugi i kratki rukavi, kapa i suknja)- vlastita arhiva

Slika 14. Formacija četveroreda

Facebook

URL: <https://www.facebook.com/prve.ri.mazoretkinje/photos/a.2259748644264494/2260926704146688/?type=3&theate> (2019-08-20)

12. SAŽETAK

Spominju se tri teorije o nastanku mažoretkinja od kojih je jedna da su mažoretkinje nastale kao zamjena tambour majoru. Upravo ta teorija se smatra službenom od strane EMA-e. Početkom 20. stoljeća u Francuskoj i Nizozemskoj su se počele javljati formacije mažoretkinja. Takve mažoretkinje se više ne pojavljuju zajedno s vojnim paradama, već imaju ulogu zabavljanja urbanog stanovništva svojim plesom uz pratnju puhaćeg orkestra. Tradicionalne mažoretkinje 1999. godine konačno formiraju svoj savez pod nazivom EMA - European majorettes' association (*Europska mažoret asocijacija*). 23. siječnja 1999. godine je HMS (Hrvatski mažoret-savez) preuzeo sve pravilnike natjecanja, suce i infrastrukturu bivšeg saveza Hrvatske udruge mažoretkinja (HUM). Jedan od najstarijih mažoret - timova u Republici Hrvatskoj jesu Prve riječke mažoretkinje koje su osnovane 1995. godine. Unutar jednog tima djeluju 4 sastava raspodijeljena po dobi. Najstariji, seniorski sastav prima članice u dobi između 15 i 25 godina, juniorski sastav u dobi između 12 i 14 godina, kadetski sastav između 8 i 11 godina, te najmlađi sastav koji prima članice u dobi između 4 i 7 godina. Paradni defile i statična koreografija su dva plesna izražaja koje ima mažoret ples.

Osnova u plesnom izražaju na koje se kasnije nadograđuju plesni elementi i strukture koračanja je svakako držanje. Postoji 7 stupnjeva tehniciranja sa štapom. Mažoret ples se može nazvati i step by beat plesom. To znači da se jedan korak izvodi na jednu dobu (udarac, beat). Ritam se može mijenjati unutar određene glazbe, ali ritmička ujednačenost mora ostati ista. 8 beatova tj. udaraca tvoji jednu osmicu. Uniforma se sastoji od kape, sakoa, suknje i čizama. Osnovni formacijski oblici tima mažoretkinja su kvadrat, krug, pravokutnik, trokut. Formaciju čine kolone i vrste, tj. redovi. Glazba isključivo mora biti koračnica ili neka druga dvočetvrtinska (2/4) ili četveročetvrtinska (4/4) mjera. Najizraženiji su pokreti ruku i nogu u mažoret plesu.

Ključne riječi: mažoret ples, koračanje, tehniciranje sa štapom, paradni defile, statična koreografija

13. SUMMARY

Three theories about the emergence of majorettes are mentioned, one of which is that majorettes were created as a replacement for the tambour majoru. It is this theory that is considered official by the EMA. In 1999, traditional majorettes finally formed an alliance called EMA - European Majorettes' Association. On January 23, 1999, HMS (Croatian Majorette Association) took over all the rules of competition, referees and infrastructure of the former Croatian Association of Majorettes (HUM). One of the oldest majorette teams in the Republic of Croatia is the First Majorettes of Rijeka, founded in 1995. Within one team, there are 4 teams divided by age. The oldest, senior staff receives members between the ages of 15 and 25, the junior staff between the ages of 12 and 14, the cadet staff between 8 and 11 years, and the youngest staff receives members between the ages of 4 and 7. Parade defile and static choreography are two dance expressions of majorette dance. The basis in the dance expression to which the dance elements and walking structures are later upgraded is certainly the posture. There are 7 stages of wielding a stick. Major dance can also be called step by beat dance. This means that one step is performed at one beat.

The rhythm may change within certain music, but the rhythmic uniformity must remain the same. Eight beats, form one eight. The uniform consists of a hat, jacket, skirt and boots. The basic formation forms of a team of majorettes are square, circle, rectangle and triangle. The formation consists of columns and rows. Music must exclusively be march or another two-quarter ($2/4$) or four-quarter ($4/4$) measure. The most pronounced movements in the majorette dance are the movements of the arms and legs.

Keywords: major dance, walking structures, wielding a stick, parade defile, static choreography